

A felfegyverkezve elkövetés büntetőjogi megítélése

MISKOVICS Mariann

Az új büntető törvénykönyv hatálybalépésének eredményeként a felfegyverkezve történő elkövetés egyre nagyobb szerepet kap, elterjedtsége fokozatosan nő, az elkövetés során az élet kioltására alkalmas eszközt használók száma rendkívüli arányban emelkedik. E speciális elkövetési mód egyik legnagyobb kihívása azonban pontos ismeretének hiányában áll, rendkívül kevesen vannak tisztában ténylegesen e különleges jogintézménnyel, illetve annak jelentésével. A tanulmányban a szerző a felfegyverkezve történő elkövetés a jelenleg hatályos büntető törvénykönyvben és a 2013. július 1-jén hatályát veszítő büntető törvénykönyvben való megjelenési formáinak, így a jogszabályokban szereplő fogalmaknak és bűncselekményeknek az alapos és részletes vizsgálatára vállalkozik, amelynek révén érthetővé és áttekinthetővé válik a felfegyverkezve történő elkövetésre vonatkozó szabályozás, valamint a jogintézmény jelentősége is.

Az új büntető törvénykönyv hatálybalépésének eredményeként a felfegyverkezve történő elkövetés egyre nagyobb szerepet kap, elterjedtsége fokozatosan nő, az elkövetés során az élet kioltására alkalmas eszközt használók száma rendkívüli arányban emelkedik.¹ E speciális elkövetési mód egyik legnagyobb kihívása azonban pontos ismeretének hiányában áll, behatárolása napjainkban továbbra sem egyértelmű a társadalom tagjai, és több esetben még a jogi végzettséggel rendelkezők számára sem, rendkívül kevesen ismerik ténylegesen e különleges jogintézményt, illetve annak jelentését. Ennek alapján felmerülhet a kérdés, hogy az ezen elkövetési móddal végrehajtott bűncselekmények milyen okokból kifolyólag rendelkeznek ilyen nagy jelentőséggel, miért jelenik meg egyre több bűncselekményben e minősítő körülmény, mégis milyen mértékben súlyosítja ez a kiszabott büntetést, egyáltalán milyen okból került bele a büntető törvénykönyvbe, és milyen szerepet szánt neki a jogalkotó.

Tanulmányomban a felfegyverkezve történő elkövetésnek a jelenleg hatályos büntető törvénykönyvben és a 2013. július 1-jén hatályát veszítő büntető törvénykönyvben való megjelenési formáival, így a jogszabályokban szereplő fogalommal és bűncselekményekkel foglalkozom. A minősítő körülmény átfogó vizsgálata érdekében foglalkozom a kapcsolódó bírói gyakorlattal is, egészen az 1978. évi IV. törvénytől napjainkig, felhasználva a Kúria döntéseiben foglaltakat és a kapcsolódó bírósági határozatokat is.

¹ Forrás: Ig. 32/97/2013. Legf. Ü. szám LFIIGA//318-2/2013. megkeresés

Felfegyverkezve történő elkövetés

A felfegyverkezve történő elkövetésre vonatkozó szabályok azon kevés értelmező rendelkezések körébe tartoznak, amelyek nem változtak meg az új büntető törvénykönyv (a továbbiakban: új Btk.) hatálybalépésével. A tanulmány e részében a felfegyverkezve történő elkövetésre vonatkozó szabályokat mutatom be, így különösen a felfegyverkezve történő elkövetés fogalmát, továbbá az új Btk. általános és különös részében megjelenő rendelkezéseket.

A fogalom és elemzése

Az új Btk.-ban foglaltak szerint felfegyverkezve követi el a bűncselekményt az a személy, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál.² A törvényi definíciót vizsgálva megállapítható, hogy a felfegyverkezve történő elkövetés gyakorlatilag három részből áll: szükséges az eszköznek az élet kioltására való alkalmassága, az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása mint cél, illetve az eszköz elkövetéskori magánál tartása. Álláspontom szerint mindenképp érdemes kiemelni, hogy a felfegyverkezve történő elkövetés megállapításához nem szükséges az, hogy az élet kioltására alkalmas eszköz az élet kioltására alkalmas módon kerüljön felhasználásra.³

Az első feltétel szerint az eszköznek az élet kioltására szubjektív módon kell alkalmasnak lennie, azonban nem feltétele ennek a szubjektív alkalmasságnak az, hogy az elkövető használja is az eszközt, valamint az sem, hogy az élet kioltására használja azt. A szubjektív alkalmasság az eszközök széles körére, illetve tág felhasználási módjaira utal, hiszen sem a régi, sem pedig az új Btk. nem ad választ arra, hogy pontosan milyen eszközök tekinthetők az élet kioltására alkalmasnak, illetve ezeket az eszközöket pontosan milyen módon kell felhasználni, így a bírói gyakorlat, illetve az egyes jogszabályokban foglalt rendelkezések tekinthetők irányadóknak. Ebbe a csoportba tartoznak például a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök, mint például az olyan szúró- vagy vágóeszközök, amelyek szúróhosszúsága vagy vágóéle a nyolc centimétert meghaladja, vagy amelyek jellegzetesen az ölés céljára használhatók, valamint az ütés erejét, hatását növelő eszközök, lánccal összekapcsolt nehezekek és más anyagok.⁴⁵ A jogalkalmazó számára a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök nem taxatív felsorolása egyfajta iránymutatással szolgálhat, hiszen ezeknek az eszközöknek a használata egyértelműen megalapozza a felfegyverkezve történő elkövetés megállapítását

2 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 459. § (1) 6.

3 Székesfehérvári Megyei Bíróság Bf. 771/1978. sz.

4 175/2003. (X. 28.) kormányrendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről, Melléklet a)

5 Az élet kioltására való alkalmasság nemcsak a büntetőjogban jelent meg, a közigazgatási jogban is szerephez jutott a Kúria egyik újabb elvi határozatának meghozatala során. A 2276/2010. közigazgatási elvi határozatban a felfegyverkezve történő elkövetésre utalt a bíróság, hiszen a büntető törvénykönyvből az egyik fogalmi elemet emelte át – aggályokra adhat azonban okot az, hogy a jogalkalmazó ebben az esetben a fegyveresen és felfegyverkezve történő elkövetés büntetőjogi fogalmaitól eltérő módon használja a két kifejezést, gyakorlatilag azonos eszközcsoportot érve alattuk.

a többi törvényben foglalt feltétel esetén. Ezek az eszközök azonban objektív veszélyességgel rendelkeznek, veszélyességük minden esetben megállapítható, nem csak az adott bűncselekmény elkövetése során. Így egyrészt a fogalmi bizonytalanságok tisztázásának érdekében kerülhet alkalmazásra, azonban a felsorolás teljességének hiánya miatt további pontosítás lenne szükséges, különösen a közbiztonságra veszélyes eszközök körének bővítésével.

A szubjektív alkalmasság értelmezésével foglalkozott a Kúria (a határozat meghozatalának idején még Legfelsőbb Bíróság) egyik véleményében, amelyben rögzítette, hogy olyan esetben, amikor az elkövető a sértettet a tőle elvett vagy a kezéből kiejtett és az élet kioltására alkalmas eszközzel nyomban bántalmazza, a cselekmény felfegyverkezve történő elkövetésnek minősül.⁶ Egy másik határozatban megállapították, hogy a felfegyverkezve történő elkövetés nem mondható ki olyan eszközök esetében, amelyekkel nem tipikusan, hanem csak véletlenül szerencsétlen találkozása esetén oltatható ki emberi élet.⁷

A második feltétel az ellenállás leküzdésének vagy megakadályozásának érdekében történő magánál tartás, s ez álláspontom szerint mindenképpen egy célzatos magatartásnak tekinthető, mivel az elkövető az eszközt határozott célból tartja magánál. A Kúria (a határozat meghozatalának idején még Legfelsőbb Bíróság) szerint azonban mindenképpen ki kell zárni a felfegyverkezve történő elkövetést, amennyiben az elkövető az élet kioltására alkalmas eszközt nem a cselekménnyel összefüggésben, és nem az ellenállás leküzdése érdekében tartja magánál.⁸ Ennek alapján, ha az elkövető más célra szeretné az eszközt használni, akkor nem lehet a terhére megállapítani a felfegyverkezve történő elkövetést. Kérdésként merülhet azonban fel, hogy az olyan eszköz, amelyet az elkövető magánál tart, és az élet kioltására alkalmas, ám annak magánál tartásáról elfeledkezik, akkor a felfegyverkezve történő elkövetés megállapítható-e a terhére vagy sem. Álláspontom szerint nem, hiszen a törvényi feltételek konjunktívnak tekinthetők, bármelyik feltétel hiánya nem eredményezi a minősítő körülmény megállapítását.

A felfegyverkezve történő elkövetés törvényi fogalmának harmadik feltétele, hogy az elkövető az elkövetéskor magánál tartsa az eszközt. E feltétellel kapcsolatban mindenképp érdemes kiemelni, hogy az elkövető tarthat magánál egy olyan eszközt, amely az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében szükséges, és alkalmas az élet kioltására, azonban a törvényi rendelkezések alapján nem feltétel, hogy használja is azt.

A használat és a magánál tartás egymáshoz való viszonyával kapcsolatban mindenképp érdemes kiemelni, hogy a Kúria szerint a használat felöleli a magánál tartást.⁹ A használat szélesebb körűnek tekinthető, hiszen az elkövető a használat előtt, illetve a használat során magánál tartja az élet kioltására alkalmas eszközt, a használatba gyakorlatilag beolvad a magánál tartás.

6 26/2007. BK vélemény a hatályon kívül helyezett BK 65. számú állásfoglalás felülvizsgálatáról, Bírósági Határozatok 2008. évi 2. szám

7 Kúria Bfv. III. 1. 434/2011.

8 24/2007. BK vélemény a hatályon kívül helyezett BK 61. számú állásfoglalás felülvizsgálatáról, Bírósági Határozatok, 2008. évi 2. szám

9 26/2007. BK vélemény a hatályon kívül helyezett BK 65. számú állásfoglalás felülvizsgálatáról

A felfegyverkezve történő elkövetés az általános részben

Az új Btk. egyik legnagyobb újítása e területen az, hogy a felfegyverkezve történő elkövetés az általános részbe is bekerült, és ott egy olyan jogintézmény pontosításához járult hozzá, amely kialakulása óta már viták tárgya volt. Álláspontom szerint a jogos védelem ilyen irányú pontosítására feltétlenül szükség volt, és az alábbiakban bemutatott rendelkezés mindenképp elősegíti a jogos védelemmel kapcsolatos kétségek eloszlatását.¹⁰ A törvény vonatkozó rendelkezései szerint a jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha azt személy ellen felfegyverkezve követik el, vagy ha az a lakásba felfegyverkezve történő jogtalan behatolás.¹¹

Bár még széles körű bírósági gyakorlat nem kötődik e rendelkezéshez, érdemes azonban mégis röviden foglalkozni a Kúria 2013. jogos védelemre vonatkozó jogegységi határozatával is, amely a 15. számú, az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló irányelvnek jogos védelemre vonatkozó részeit alakította át. A Kúria a döntésében új fogalomként vezette be a szituációs jogos védelmi helyzetet, amelyhez a jogalkotó egy megdönthetetlen vélelmet társított, hiszen ezekben az esetekben a jogtalan támadás minden esetben az élet kioltására irányul, amely esetben az elhárító cselekmény akár a támadó élete ellen is irányulhat. Ennek eredményeként pedig a támadó szándékának vizsgálata szükségtelen, hiszen a megvalósulásakor a védekező cselekménye a társadalomra való veszélyesség hiányában már nem büntetendő.¹²

Az új szabályozás – álláspontom szerint – rendkívül aggályosnak tekinthető, hiszen az eszközök köre nincs meghatározva, az elkövetéskori magánál tartás sem tekinthető pontosan körülírtnak, továbbá az élet kioltására való alkalmasság is jogértelmezési nehézségeket okozhat.

A jogalkalmazási nehézségek leginkább az elkövetés során az elkövetőnél tartott eszköz objektív-szubjektív veszélyességében nyilvánulnak meg, illetve veszélyes eszközök magánál tartása esetében a magánál tartás folyamatosságában (bűncselekmény elkövetésének megkezdésekor vagy befejezésekor, esetleg bevégzettségekor, illetve az egész cselekmény során).

A felfegyverkezve elkövetett bűncselekmények és a kapcsolódó bírói gyakorlat

A felfegyverkezve történő elkövetés rendkívül széles körben jelenik meg a Btk. különös részében, így különösen az emberrablásnál, a személyi szabadság megsértésénél, a közösség tagja elleni erőszaknál, a magánlaksértésnél, a hatósági eljárás megzavarásánál,

10 Tanulmányomban nem vizsgálom átfogóan a jogos védelemre vonatkozó rendelkezéseket, tekintettel arra, hogy azok összekapcsolódása a felfegyverkezve történő elkövetéssel csak az új Btk.-ban jelent meg. E részben kizárólag a jogos védelem és a felfegyverkezve történő elkövetés kapcsolatát tekintem át, a különös részben foglaltakra összpontosítva.

11 2012. évi C. törvény 22. § (2) ac), bc)

12 4/2013. Büntető Jogegységi határozat

a hivatalos személy elleni erőszaknál, a közérdekű üzem megzavarásánál, a garázdaságnál, a rendbontásnál, az embercsempésznél, a rablásnál, az önbíráskodásnál, a jármű önkényes elvételénél és az előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszaknál. Az alábbiakban e bűncselekmények és a felfegyverkezve történő elkövetés kapcsolatát mutatom be röviden.

Felfegyverkezve elkövetett emberi szabadság elleni bűncselekmények

A felfegyverkezve történő elkövetést tekintve az első csoport az emberi szabadság elleni bűncselekmények köre, amelyen belül is az emberrablás és a személyi szabadság megsértése követhető el felfegyverkezve. Ennek kapcsán rögtön érdemes kiemelni, hogy az új Btk. hatálybalépéséig e két bűncselekmény minősítő körülményei között nem szerepelt a felfegyverkezve történő elkövetés.

A felfegyverkezve elkövetett emberrablás büntetével kapcsolatban a Btk. kommentárja kiemeli, hogy az elkövetőnek az élet kioltására alkalmas eszközt meghatározott célből kell magánál tartania: azért, hogy elhatározott cselekményének végrehajtásában ne akadályozhassák meg, illetve az esetleges ellenszegülést le tudja küzdeni.¹³

A személyi szabadság megsértésének felfegyverkezve történő elkövetésével kapcsolatosan mindenképp megjegyzendő, hogy a felfegyverkezve történő elkövetés törvényi fogalma és a tényállásban meghatározottak rendkívül széles eszköztár használatát teszi lehetővé az elkövető számára, így az elkövető bármilyen eszközt felhasználhat a bűncselekmény elkövetése során, még a szubjektív veszélyes eszközöket is.

Az emberi méltóság és egyes alapvető jogok ellen felfegyverkezve elkövetett bűncselekmények

Az új Btk. felfegyverkezve elkövethető bűncselekményei között a második csoportot az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények alkotják, ahová a közösség tagja elleni erőszak és a magánlaksértés is tartozik. A közösség tagja elleni erőszak bűncselekményénél a felfegyverkezve történő elkövetés egyszeres, illetve kétszeres minősítő körülményként is megjelenik, hiszen az alaptényálláshoz és annak minősített körülményéhez is kapcsolódhat a felfegyverkezve történő elkövetés, továbbminősítve a minősített esetet.¹⁴

A felfegyverkezve elkövetett magánlaksértést érdemes még kiemelni, amellyel kapcsolatban a Nógrád Megyei Bíróság azt állapította meg, hogy a felfegyverkezve elkövetett magánlaksértésnek a vétségi alakzata valósul meg, ha az elkövető nem a jogellenes bemenetel előtt, hanem azt követően alkalmaz erőszakot.¹⁵ Ez a rendelkezés véleményem szerint azért különleges, mert a jogalkalmazó teljesen eltérő módon értelmezte a jogszabályt, amely szerint büntetési alakzat valósul meg, ha felfegyverkezve követik

¹³ Kónya (2013) 190. § (2) bekezdés d) pont

¹⁴ 2012. évi C. törvény 216. § (1)–(3)

¹⁵ Nógrád Megyei Bíróság Bf. 154/1995. sz.

el a magánlaksértést.¹⁶ Véleményem szerint e döntés indoka az lehetett, hogy bár már a bemenetel is megvalósítja a törvényi tényállásban foglaltakat, mégis valamivel enyhébbnek tekinthető, mint a többi elkövetési magatartás.

Felfegyverkezve elkövetett, igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények

Az új Btk. a hatósági eljárás megzavarásának vétségébe beemelte minősítő körülményként a felfegyverkezve történő elkövetést, azonban a jogalkotó csak az alapesetet rendeli minősíteni, a minősített eset további minősítésére már nem kerül sor.

Felfegyverkezve elkövetett, hivatalos személy elleni bűncselekmény

A felfegyverkezve elkövetett, hivatalos személy, illetve közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűncselekményéhez rendkívül részletes bírói gyakorlat társul – az alábbiakban néhány kiemelt jelentőséggel bíró határozatot mutatok be.

A felfegyverkezve elkövetett, hivatalos személy elleni erőszak a bírói gyakorlat eddigi eredményeit vizsgálva leggyakrabban az elkövetővel szemben intézkedni kívánó rendőr sérelmére kerül megvalósításra. A jogalkalmazó megállapíthatja a súlyosabb minősítést, ha az elkövető a vele szemben intézkedni kívánó rendőrt egy hosszabb farrúddal fejbe üti, és a rendőr az ütéstől megszedül.¹⁷ A Legfelsőbb Bíróság egy másik határozatában is hasonló eredményre jutott: ha az elkövető az intézkedő rendőrrel szemben ütésre emelt asztallábbal támad, akkor megvalósítja a felfegyverkezve elkövetett hivatalos személy elleni erőszakot.¹⁸

Felfegyverkezve elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntette akkor is megvalósulhat, ha a hivatalos személyt az elkövető intézkedésre kényszeríti úgy, hogy a tényleges intézkedést nem a saját, hanem az elkövető akaratának megfelelően teszi meg.¹⁹

A felfegyverkezve elkövetett, hivatalos személy elleni erőszakkal kapcsolatosan a Legfelsőbb Bíróság egy másik határozatában megállapította, hogy a bűncselekmény akkor minősül felfegyverkezve elkövetettnek, ha az elkövető az élet kioltására alkalmas eszközt a bűncselekmény elkövetésekor magánál tartja annak érdekében, hogy azt szükség esetén felhasználja, függetlenül attól, hogy a hivatalos személynek az elkövető felfegyverkezett voltáról tudomása van-e vagy sem.²⁰

Felfegyverkezve elkövetett, közbiztonság elleni bűncselekmények

A felfegyverkezve történő elkövetés a közbiztonság elleni bűncselekmények körében is megjelenik minősítő körülményként, így a közérdekű üzem működésének megzavarása

16 2012. évi C. törvény 221. § (1)–(2) c)

17 Legf. Bír. Bf. I. 2497/2001. sz. I.

18 Legf. Bír. Bf. IV. 1861/1994. sz.

19 Legf. Bír. Bf. III. 2838/1993. sz.

20 24/2007. BK vélemény a hatályon kívül helyezett BK 61. számú állásfoglalás felülvizsgálatáról

bűncselekményénél is. Az új Btk. szerint ugyanis az, aki közérdekű üzem működését jelentős mértékben, felfegyverkezve megzavarja, büntettet követ el.²¹ E bűncselekmény felfegyverkezve történő minősítésével kapcsolatban a nehézséget az okozza, hogy nem kapcsolódik hozzá bírói gyakorlat, továbbá az elkövetés eszközére vonatkozóan semmilyen formájú adatgyűjtés sem történt.²²

Felfegyverkezve elkövetett, köznyugalom elleni bűncselekmények

A felfegyverkezve elkövetett garázdaság – hasonlóan a felfegyverkezve elkövetett, közérdekű üzem működésének megzavarása bűncselekményéhez – semmilyen bírósági gyakorlattal nem rendelkezik, azonban megállapítható, hogy a felfegyverkezve elkövetett garázdaságot megvalósító elkövetők száma folyamatosan növekszik, rendkívül gyakran előforduló bűncselekménynek tekinthető.²³ A felfegyverkezve elkövetett rendbontás bűncselekménye esetében az, aki nyilvános rendezvény szervezőjének vagy rendezőjének a rend fenntartása érdekében tett jogszerű intézkedésével szemben felfegyverkezve erőszakkal vagy fenyegetéssel ellenállást tanúsít, büntettet valósít meg. Büntetési alakzat valósul meg akkor is, ha az elkövető sportrendezvényen a létesítménynek a nézőktől vagy a nézők meghatározott csoportjától elzárt területre jogosulatlanul belép, ott tartózkodik vagy e területre a sportrendezvény megtartását vagy mások testi épségét veszélyeztető tárgyat bedob.²⁴ Megjegyzendő, hogy a minősítő körülmények hiányában a rendbontás vétségi alakzata valósul meg.

Felfegyverkezve elkövetett, közigazgatás rendje elleni bűncselekmény

Az új Btk. az embercsempészés bűncselekményének minősítő körülményeit is kibővítette a felfegyverkezve történő elkövetéssel. Ebben az esetben bármilyen más, rendeltetésszerűen egyéb célra használatos olyan eszközzel is elkövethető a bűncselekmény, amely az élet kioltására ténylegesen alkalmas. Amint azt fentebb már említettem, a minősítés megállapításához nem szükséges az eszköz tényleges használata, a felfegyverkezve elkövetett cselekmény megvalósul már akkor is, ha az elkövető ilyen eszközt tart magánál.²⁵

Felfegyverkezve elkövetett, vagyon elleni erőszakos bűncselekmények

A vagyon elleni bűncselekmények három típusánál, a rablás, az önbíráskodás és a jármű önkényes elvétele bűncselekményeinek esetében jelenik meg minősítő körülményként a felfegyverkezve történő elkövetés. E bűncselekmények közös jellemzője, hogy bírói gyakorlat nem kapcsolódik hozzájuk, nem született még olyan elvi jelentőséggel bíró

21 2012. évi C. törvény 323. § (1), (3) b)

22 Forrás: Ig. 32/97/2013. Legf. Ü. szám LFIIGA//318-2/2013. megkeresés

23 Forrás: Ig. 32/97/2013. Legf. Ü. szám LFIIGA//318-2/2013. megkeresés

24 2012. évi C. törvény 340. § (1)–(3) c)

25 Kónya (2013) 353. § (3) bekezdés

ítélet, amely e bűncselekmények és a felfegyverkezve történő elkövetés kapcsolatát értelmezné, illetve amely ezzel foglalkozna, így csak a tényállásban foglaltakra lehet támaszkodni. Ennek eredményeként azonban a jogalkalmazó gyakorlata lényegesen nehezebb, tekintettel arra, hogy egyes, nehezebben minősíthető cselekmények esetében mind a tényállás, mind pedig a felfegyverkezve történő minősítés megállapítása nehézséget okoz.

Felfegyverkezve elkövetett katonai bűncselekmények

A katonai bűncselekmények között található az előjáró elleni erőszak büntette, amely a felfegyverkezve elkövetett minősítés szempontjából is különlegesnek minősül, tekintettel arra, hogy itt is kétszeres minősítés jelenik meg, a felfegyverkezve történő elkövetés a minősített eset továbbminősítéseként jelentkezik.

Összefoglalás

Tanulmányomban áttekintettem és bemutattam a felfegyverkezve történő elkövetés szabályait a jelenleg hatályos büntető törvénykönyv és a kapcsolódó jogszabályok alapján. Munkám során részletesen foglalkoztam e minősítő körülménnyel, a kapcsolódó részletszabályokkal, illetve az ezen körbe tartozó bűncselekményekkel és a kapcsolódó bírósági gyakorlattal.

A fentiek alapján azonban felmerül a kérdés, hogy megfelelőnek és kielégítőnek tekinthetők-e a felfegyverkezve történő elkövetésre vonatkozó szabályok a büntetőjogi védelem szempontjából, vagy esetleg további módosítása, illetve kiegészítésre szorulnak. Véleményem szerint a jelenlegi szabályozás még mindig nem teljes, további pontosításra szorulnak a fogalmak, több bűncselekménynél (például lopás, szexuális kényszerítés, szexuális erőszak) célszerű lenne alkalmazni minősítő körülményként a felfegyverkezve történő elkövetést. Ennek eredményeként a jogalkalmazó feladata egyrészt lényegesen könnyebb lenne, másrészt pedig fokozottan érvényesülnének büntetőpolitikai céljai.²⁶

Álláspontom szerint mindenképp szükség lenne a fogalmak és az ezen minősítő körülményhez kapcsolódó bírósági gyakorlat további kimunkálására, szélesítésére, ez ugyanis lehetővé tenné a pontosabb értelmezést és a könnyebb alkalmazhatóságot is. E körben célszerű lenne a közbiztonságra veszélyes eszközök körének kiterjesztése, illetve lehetőség szerint pontosítása, továbbá a fogalom részeinek kidolgozása és jogszabályba iktatása is.

Tanulmányomat végül egy idézettel zárnám, amely bár az antik korból származik, mégis tökéletesen megtestesíti a felfegyverkezve történő elkövetés intézményének ambivalenciáját: „*Jog és fegyver az állam tartópillérei.*”²⁷

²⁶ www.bvop.hu/download/bsz0601-reform.pdf/bsz0601-reform.pdf (2014. 06. 22.)

²⁷ Justinianus

IRODALOMJEGYZÉK

- Belovics Ervin – Molnár Gábor – Sinku Pál (2011): *Büntetőjog. Különös rész*. Kilencedik, átdolgozott kiadás. Budapest, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.
- Görgényi Ilona – Gula József – Horváth Tibor – Jacsó Judit – Lévay Miklós – Sántha Ferenc – Váradi Erika (2012): *Magyar Büntetőjog. Általános rész*. Budapest, CompLex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft.
- Gropp, Walter – Öztürk, Bahri – Sözüer, Adem – Wörner, Liane (2014): *Die Entwicklung von Rechtssystemen in ihrer gesellschaftlichen Verankerung. Forschungsband zum deutschen und türkischen Strafrecht und Strafprozessrecht. Alexander von Humboldt Stiftung Institutionspartnerschaft (2009–2013)*. Baden-Baden, Nomos.
- Kis Norbert – Hollán Miklós – Gellér Balázs (2005): *A büntető törvénykönyv magyarázata. I. kötet. Általános rész*. Budapest, Magyar Hivatalos Közlönykiadó.
- Kónya István (szerk.) (2013): *Magyar Büntetőjog I–III. Kommentár a gyakorlat számára*. Budapest, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.

- 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről
- 24/2007. BK vélemény a hatályon kívül helyezett BK 61. számú állásfoglalás felülvizsgálatáról, Bírósági Határozatok, 2008. évi 2. szám
- 26/2007. BK vélemény a hatályon kívül helyezett BK 65. számú állásfoglalás felülvizsgálatáról, Bírósági Határozatok, 2008. évi 2. szám
- 2276/2010. számú közigazgatási elvi határozat
2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- 46/2013. BJE szám 2.
- Ig. 32/97/2013. Legf. Ü. szám LFIIGA//318-2/2013. megkeresés
- Kúria Bfv. III. 1. 434/2011.
- Legf. Bír. Bf. I. 2497/2001. sz. I.
- Legf. Bír. Bf. III. 2838/1993. sz.
- Legf. Bír. Bf. IV. 1861/1994. sz.
- Nógrád Megyei Bíróság Bf. 154/1995. sz.
- Székesfehérvári Megyei Bíróság Bf. 771/1978. sz.

SUMMARY

The Characteristics of Crimes Committed with Tools

MISKOVICS Mariann

As a result of the new Criminal Codex in force crimes committed with tools are more and more prevalent; the number of offenders and the number of these crimes have been increasing. However, one of the biggest challenges of this specific condition is the absence of accurate knowledge, as only a few people are actually aware of the meaning of this legal institution. In this paper I analyse the crimes committed with tools in the new and old Criminal Codices describing the crimes and the definitions making it easier to understand the real meaning of the crimes committed with tools.